

နို့တိုက်ခြင်း

နို့တိုက်ခြင်း၊ ထိုစဉ်ကလေးကလေးလည်း
နို့တိုက်ခြင်းလည်းယင်းက။

နိုင်ကမ်းယျ၊ တင်းတုင်းမဲလဲင်း ဖင်လွက်. နီ
ပီရဲ; တီးဂီပဲ နာရမ်း။

တီးဂီပဲကင်းမဲ ကွဲလှိုင်း
တီကင်း; ရီးဂွဲရဲ,

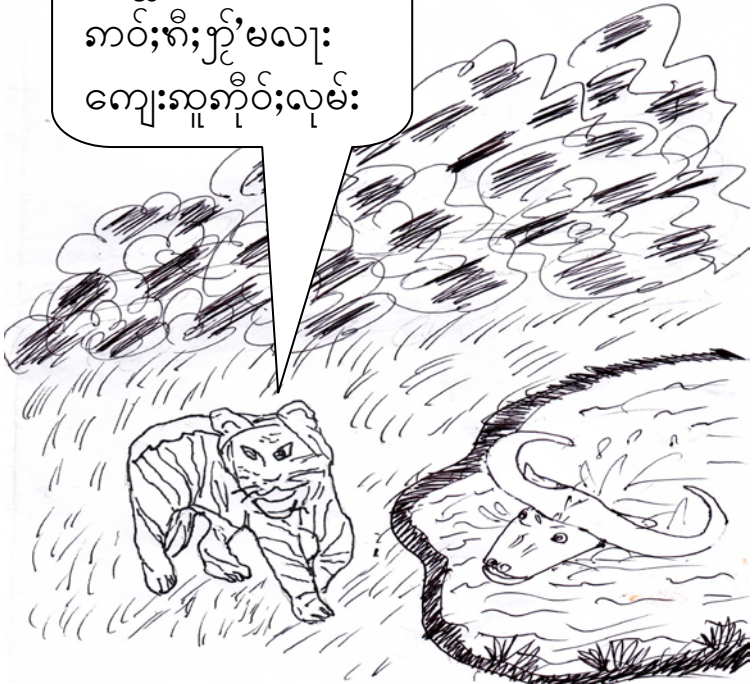
ဝမ်းလှိုင်; မေ့တူဝံးလှိုင်;မဲ' ဝမ်းခိမ်းကူ။
ညိုဝ်ကျော့, ဘမ်းမေ့ဝဲးတဲ, ခွမ်းဂြိုတ်ကူ။
တဲ, တကျော့, မဝ်ဂြိုာ် မီ ဘေးခိမ်းလဲ, မးကူ။

လှိုင်ယျာမဲ' လှိုင်လိက်.
လှိုင်လိက်. ခွတ်တဲ။
ဝဲးကိးစိးကူ" တဝ်း,။

နှိုင်းရဲ၊ ရှိုင်း၊ မှိုင်း၊ တောင်တူင်းရဲ၊ ရပ်မဲကျော၊
ကျာထမ်းကျာ။ ရဲ၊ ရဲကျော၊
တီး၊ ရပ်မဲရဲ၊ ရဲ၊ ရဲ၊ မဲ။ ပဲ၊ ရှောင်
လေးမဲယု၊ ရဲ၊ ထပ်လှိုင်မဲ၊ ထိုင်ကျာ။

ရဲ၊ ရဲ၊ ကပ်မဲ
ရပ်၊ ရဲ၊ ရဲ၊ မဲလဲ၊
ကျော၊ ရဲ၊ ရဲ၊ လဲ၊

ခါးယု, “ရမ်းမဲ’ နေးကဝ်; ဟိုဝ်တု။
ပုးရံ, ရဝ် တီး; နီပ်မဲ’ မး; တွတ်ကိန်း; နူ။
ယဝ်, ကီး: တာက်ရိတ်တု။” ရဝ်,။
နိုဝ်လူင် နွမ်း; နီဟိုတ်ကီး: ရီး; ကုကဝ်,။

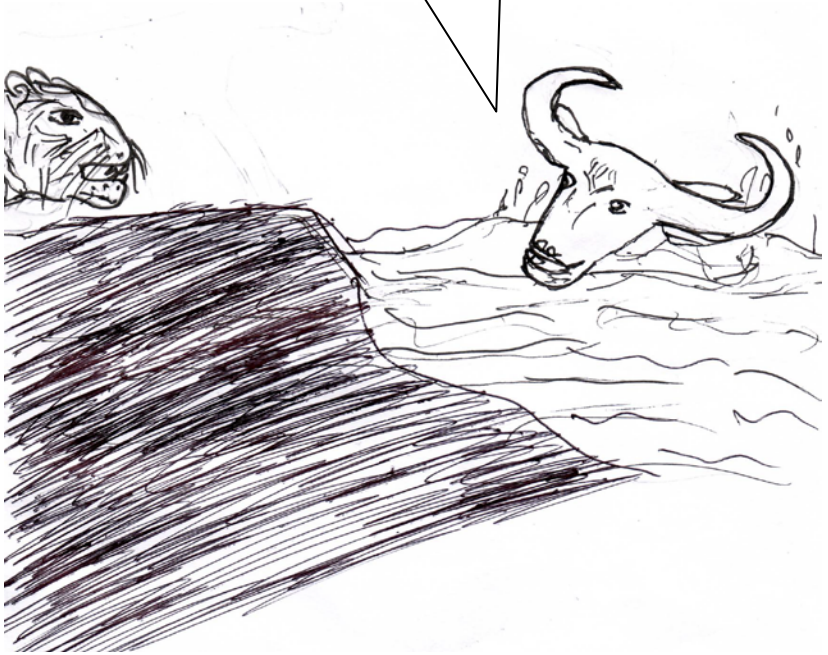
လွံးလွံးလး; ဂျေး
ကလီရံ, နူ

ကုး: ကိန်း; ရီး; လူင်
ဗျာ။ ကိန်း; လိုဝ်း:

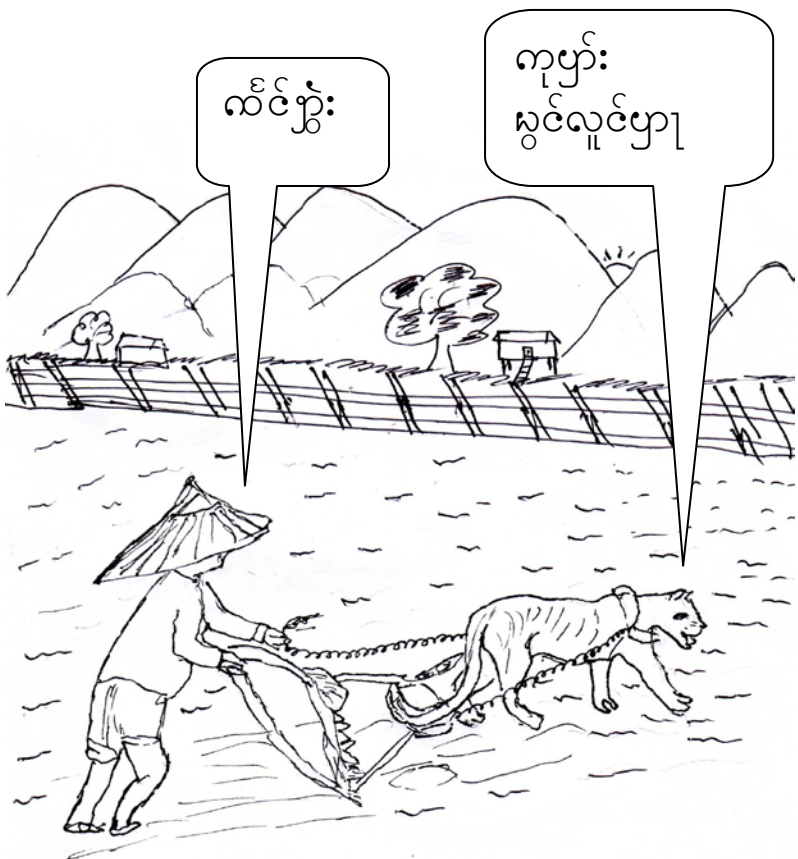

သိုဝ်းကူစီးကူကီး

သိုဝ်းကူဝ်း ကဝ်းမံးကိတ်းမတု.
ကဝ်းခါတ်, ဂြိတ်းကူ
မဝ်ယုမ်ကီး ဂြိတ်းတုးမံး
ကူကူလိမ်းတု.

သို့လှိုင်စံ၊ တင်းခါးမိ ခွက်ခါးမိ ကျော့ကျော့။
ဆတ်ကြိုက်ကမ်းယု၊ ကင်းလှိုင်ဆတ်၊ လှိုင်မိ
သို့လှိုင်မိ ခင်တိုင်းခါးမိ
ဆင်းကျထိုက်တူးကမ်း။

လျှာ့, လင်, ဆိုင်လှိုင်ကမ်းယျာ, နာရ်; ခါးဝျး, နာရ်,
ယုမ်ကျာကရမ်။ င်းလီ ဆိုင်လှိုင်ကမ်း ခါးထဝ်မံ
ခါးရုးလီ မာမ်ပာရ်; ပါ'င်း ကိရ်; ကဝ်,။

နှိုင်းတူဝ်းတရ၊ နှိုင်းဗြိန်

မိုဝ်းတရ်, ဆာင်, လှိုင်တူဝ်းလှိုင်; ကျာရ်ဂရ်;
ကိတ်းကျာ။ နှိုင်းတူဝ်းပိတ်ဂရ်; လှိုင်; မ်' မတ်း
တွံတူဝ်းကျာ။

ဂိတ်းတကွတ်
ဂိတ်းကျာ
ပီယိပ်မာ.

ယိပ်ကျာ
မိုဝ်း ကလင်ဂ်
ဂိတ်းဂြိတ်ဂ်,

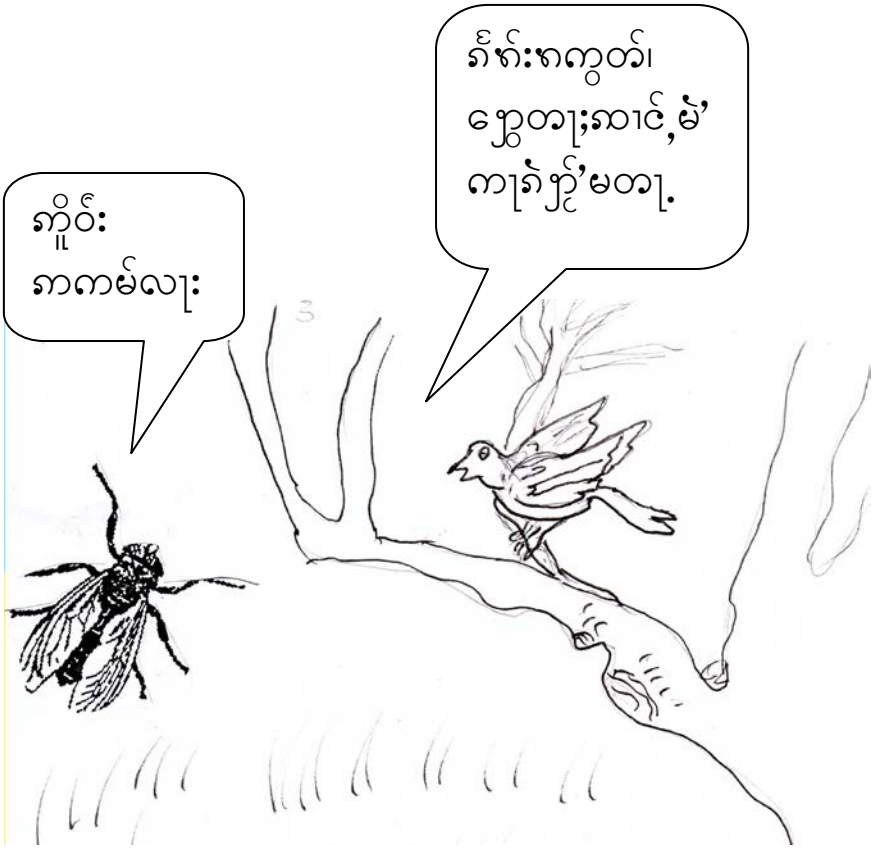
ဗူကံ့ ပိတ်ဝိုင်းခိတ်းတကျေ၊ မတ်း ခံဗူကံ့
 ပိတ်မံ ယိပ်ရွတ်က။ ခံမံ ဗူကံ့ ပိတ်တူဝ်း
 မေးခံ၊ ခိပ်ခိတ်းမိ ကိမ်တုပ်ပူတ်၊ ကဝတ်၊
 ယဝ်၊ ကိမ်းမတ်း ကျေမံ ကျွတ်းခိတ်းက။

ခိတ်း
 ခိတ်း
 ကွတ်

ခိတ်းတကျေ၊ ဝေ
 ဂွတ်းကဝ်၊ မံ
 ကျွတ်
 ခိတ်းမတ်း

ယဝ်, ကီး ဣက်. ပိတ်ရ်, မိင်းမုန်းခိဝ်မံ
ကျွတ်းခိတ်းတကဝ်ကျွတ်း

ယဝ်, ကီး ခူက်, ခ်, ခိတ်တလပ်ခာခ်; လူင်; မ်
ကျပူး; လူး; ကပ်ကူ။

ခိတ်
ပီကပ်. ခိတ်;
ခိတ်; ကွတ်

ခိတ်; ကွတ်
ခိတ်; ခိတ်, လူင်
ခိတ်, ခိတ်, မ်; ယု,
ပုတ်ကတ်; ခိတ်; မ်
ကျပူး; မ်; တု။

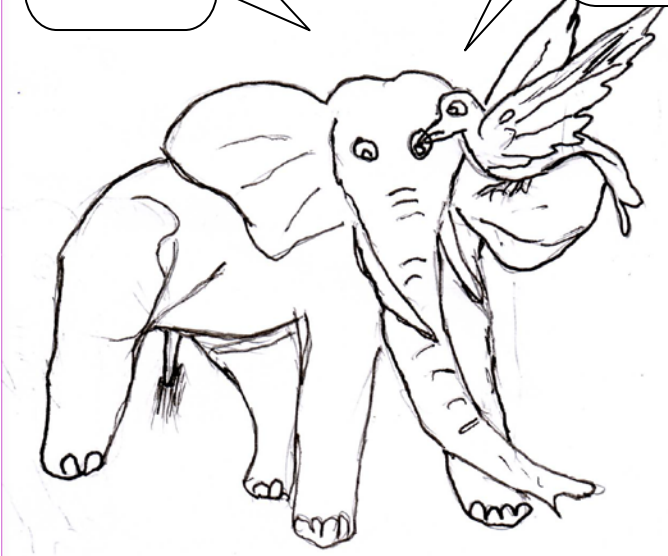

မတ်; ခိတ်; မ်; ကီး
လ်; လူင်; မ်
ကျပူး; မ်; တု။

ရင်ကုတ်.ပိတ်ဝါးဝဲ, ဗကတ်;
ကားရဲ, တားဆင်, လူင်မဲ' ကျွတ်ခွတ်ကျွတ်။

ကကကြီ
လူင်
ဟွါး

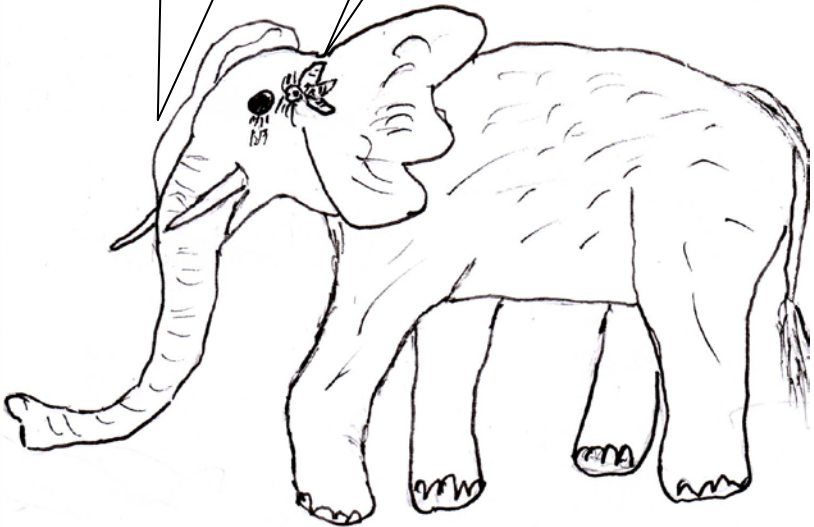
မိုးကျူး ရဲတဲး
ကူင်, ကင်းမဲ'
ယိပ်မွပ်ရဲ,
ကီဝဲ.မိုး

ယဝ်,ကီ: မိင်းမုန်းဂိဝ်ကျေ, ဂြောတၢ်အါင်,မိ’
စွတ်ဗ်,ဂဝ် ကၢ်လွံဝ်,ဟွံ’ဂၢၢ်။ အါင်,ဗ်,
ဂၢမ်ယပ်လုင်မီ ဂၢ်တီ;ကူဂၢၢ်။

ကဝ်,ကော
တၢ်;ဂိပ်လုင်
ဗျာ

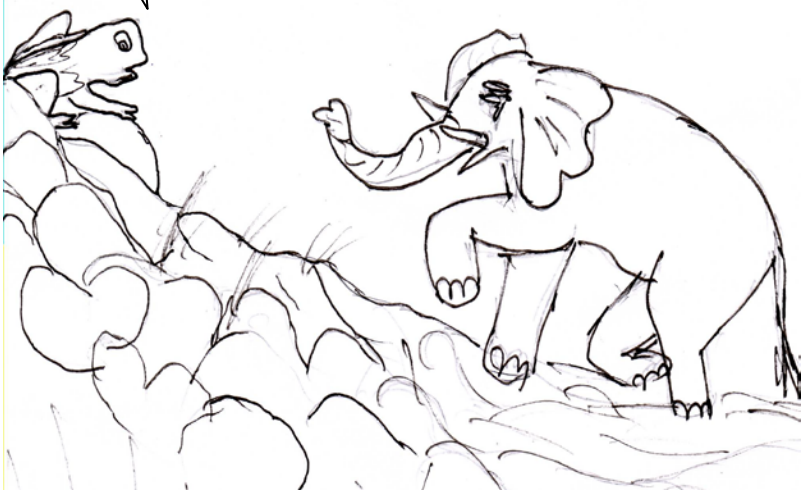
ဖင်တံးကူဝ်,
ကဝ်;ဟွံ’ဂၢၢ်;
မိင်းကျေ,ဟွံ’လၢ:
ဂီဝ်.မိင်း

ဆာင်, လူင်စံ, ရှ်းကိတ်; ဖမ်, မိ ရှာဖမ်, လေ့ရှာ။
ဂိတ်တလပ်ယှ, ကတ်ရှိုဝ်စုံ; မ်ရှိုတ်ကုင်းမိ
ဆိတ်ရှာ။ ဆာင်, ကျေ, ဆွမ်းမိင်ဂိတ်မိ
ကျရှာဖမ်, ရှာ။

ဆတ်ဂော
ဖျီးရှပ်. ရှပ်.
မ်ဗား

ကျ ဂျာရှိုင်
လူင်ဗျာ။

မိုဝ်း၊ နာင်၊ ကတ်'ရိုဝ်းရုံးမဲ' ထိုင်ကုတ်၊
ဂိတ်ယု၊ လဲာလုလုင်မဲ' ကုကတ်ဂိတ်ကု။
နာင်၊ ကော့၊ ရွမ်းဂိတ်မိ ခလုကု၊ ခလုကုကုကီး
လဲာလုလုင်မဲ' တုတ်တဲာ; ကုကတ်၊။

ကလုပျား
မာင်ဝေ
တိဂျာယဝ်၊

ကံတရု ယင်း;ရှင်,

မိုင်း;တစ်, ယင်း;ရှင်,တရု ကံယု,
ပိုင်း;ကုင်,ခေ'တစ်;ရှင်.ကစ်;လှိုင်ဝစ်,။

ဝမ်းလှိုင်; မွတ်ဂျွမ်း; ရှားကမ်း; ကိတ်; ရှား။
မိုင်း; ရှား; ယင်း; ဂျွမ်း, ယှ,
ရိမ်ကမ်း; တရုတ်; ယင်း; ရှား; လှိုင်; ဂျွမ်း; ကျား။

ကီး န်,
ကမင်လှိုင်:

မင်းယု၊ ဂိမ်းရဲ၊ တိုင်းဝဲး ကောင်လှိုင်းစာမိ
ဂွံးဂွံး၊ ဂိမ်းရဲ၊ ကောင်၊ ဂွမ်းမဲး ဂွမ်းလိမ်းဂွတ်
ကိး မင်းကောင်၊ ကောင်၊ ဂွမ်းမဲး ထိုင်ကဲးကောင်၊

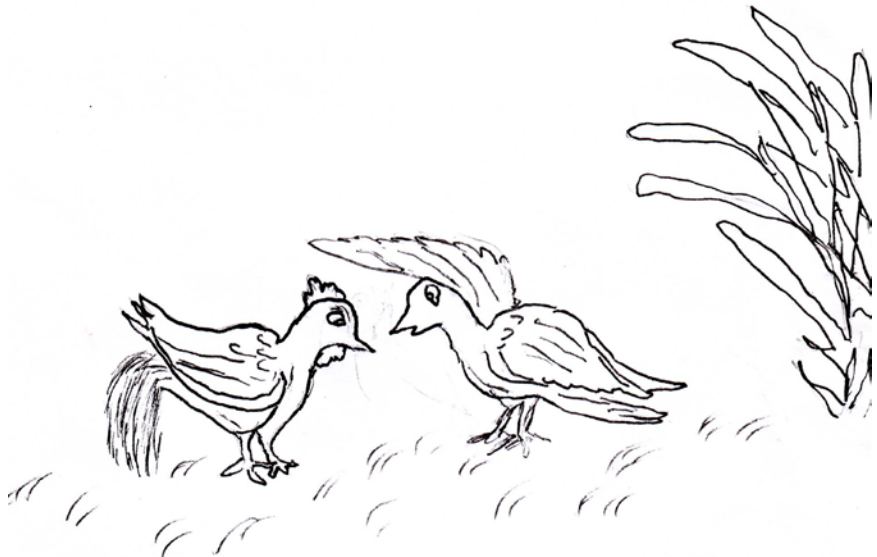
ဝဲးနီ ယးဂှင်, နီ, နီမိတ်, ကာပီ. နီ
တီးကဲးလူင်မဲ' နှဲးလူ' ကရုာယိုင်ကိတ်းဂှ။
ကဲကော, “ တဲးကူင်, ဟွဲး ကဝဲးကော,
ရင်မိုးရင်ကတ်း; နှဲးမိတ်းဂှ။ ကဝဲးမဲ' ကော,
နီမိတ်းယုမ်းဂှဲ' မးတၢ.” ရဝတ်,။

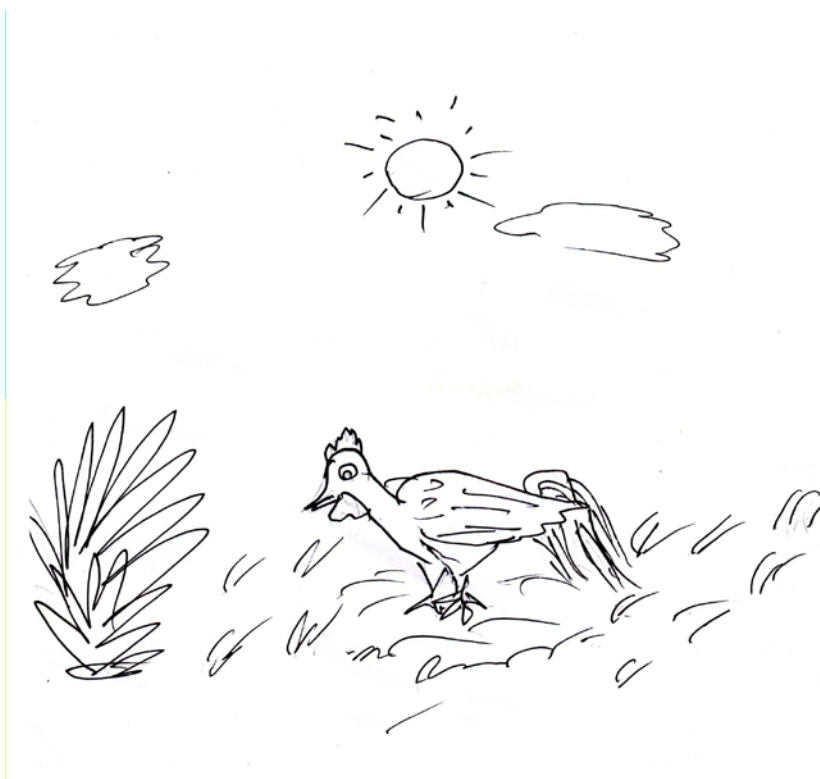
ယုးဂူင်,ကျော, “ ဂိုဝ်း ပိကဝ်း;ဂှ်ဂိုဝ်”
စဝ်,။ ဂမ်းရံး;ကျော, မဝ်ပဲမုတ်မဲ’ ကံယု,
ဂိမ်ကပ်.နီ မိတ်;ကုကုင်;ဂှ်ကဝ်,။
မတ်;ကျော, ဂမ်းဂျုပက်ကုနီ ဂိမ်ဂမ္တဲး
ဂဝ်;တုက်ဂှ်ကဝ်,။

ယား၊ ဣ၊ ကျေ၊ ကျေး၊ မင်း၊ ဣ၊ ဣ၊ ဣ၊ ဣ၊ ဣ၊ ဣ၊
ဣ၊ ဣ၊ ဣ၊ ဣ၊ ဣ၊ ဣ၊ ဣ၊ ဣ၊ ဣ၊ ဣ၊
ဣ၊ ဣ၊ ဣ၊ ဣ၊ ဣ၊ ဣ၊ ဣ၊ ဣ၊ ဣ၊ ဣ၊

ဇံးမိ ကံံံ, ခဝ် တူကံးခိမ်; ဇံးကော့,
တိမ်း; ခေဇံးမိ ကျာ်ကံး. ချာ်ခိမ်, ခံး,
ကိမ်း; ခဝ်'ကျာ်. ခိမ်ခဝ်; ချာ်မိ ယာ်; ချာ်, ခံး, ခဝ်
ကော့, ကံး' တူကံးခိမ်; ဇံး မိဝ်' ကိမ်း; ကျာ်ခိမ်.

	(က)
နိုဝ်းပာပ်.	မိုဝ်းဂှ်လိုင်မိတ်လံးတံ,
ဆဝ်'မဝ်	ဆဝ်'ဆေမိင်တ
ကူ'တမ်'ဂှ်အိုင်;	ဆွံ'မဝ်;ဝတီ
ဆုမ်'တိပ်တတ်	ကုမ်'ကူဝ်လမ်း: ဆုမတု
	မာင်ဂုတ်းခမ်းတီ;
တိက်ကွက်ခိက်.လိုင်;-ရိုတ်;မိပ်	၇၂၀၂

Book title	Why Tiger Has Stripes
Author	Ahshin Kemeinda
Artist	Miss Mowadi
Editors	Committee of Khamtishan monks
Language	Taikhamti
First Edition	September, 2010

(၈)

ရှင်'ဂါမ်းလင်

ပူဝ်မေပီး;စွင်,တင်းလဲာ်တီခါ
ပာပ်.ပုင်ခာမ်း;ရဲ,ကဆဲး ပာပ်.ပုင်ခာမ်း, (၂)
ခာမ်း;၅၂ပထမတီက်ကွက် တီခါ'ရမ်။

လိက်.တဲးခမ်းတီး;၅ဝ်းခါ' ဤ'ပူဝ်းခိုတ်'ယွမ်မုင်ရဲ,လှိုင်;
ပူဝ်မေပီး;စွင်, လုက်.လၢတ်ကူးကုင်, လိက်.၅ဝ်းပဆဝ်
ဤ'ပူဝ်းဇဲးဇဲး;
ကတ်ဆၢင်း;ရဲ,လှိုင်; ဤ'ပူဝ်းကူးမိုဝ်,ရဲ'ခါရ်။ ရဲ'တိုဝ်းကမ်း;
ရဲ,မဲ'လှိုင်; ရတ်ဆွဲး;မီ တီမ်'ခွက်မး;တီခါ'ရမ်ဧျး။

ကွပ်.ပိုဝ်း;ရဲ,မီ ပာပ်.ရဲ,မဲ' ခာမ်း;၅၂ခါ,ခာမ်း;ကုတ်.ရဲ,ခဝ်
ကလင်ယင်း;ရကော့, ပူဝ်မေပီး;စွင်, ကူ'၅၂,ကူ'ဆၢင်း; ရဲ,ခဝ်
ရူး;ကကိဝ်းဆိုင်,ကမ်း;၅ဝ်းဆဝ်'မီ ခာမ်း;ရင်၅၂ခါ,ရဲ,
ဆွဲး;ထိမ်မီ ခာမ်း;ရီး;ခိက်ဤ'တီခါ'မတၢ့.ရမီ ကဝ်;ခါ'
ကွမ်း;စွမ်း;ဝုန်း;ခိတ်;တီခါ'မး;ယဝ်,ဧျး။

ဆဝ်'ခေမိင်တ
လၢင်း;တို့'၊ ခမ်း;တီး;လှိုင်

(c)
လွင်းလွေ့'ပာပံ.

မံာ်	နိုဝ်းထဝ်ပုင်	ဘျဲလိက်.
၁.	မိုဝ်းဗျာလိုင်မိတ်လံးရံ,	၁
၂.	ဆာင်,ရဂျုဂျက်.ပိတ်	၈
၃.	လံးပိုဝ်းကဆင်ရံ ကံဂေရံ,	၁၇

(၅၀)

နှိုင်းရှာလှိုင်းမိတ်လားနဲ့

